

Henryka Malerek,
Agnieszka Wiśniewska,
Anna Wiśniewska

„60 lat minęło...”¹

*Jeżeli chcesz zbudować statek, nie zwołuj ludzi
i nie rozdzielaj zadań, lecz ucz ich tęsknoty
za dalekim i nieskończonym morzem*

Antoine de Saint-Exupery

I.

WYBÓR TEMATU I OKREŚLENIE CELÓW PROJEKTU

Temat: „60 lat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Marii Skłodowskiej-Curie w Oleśnicy” wybrany został spośród wielu propozycji. W 2006 roku szkoła będzie obchodziła swoje sześćdziesięciolecie, więc postanowiłyśmy pracując metodą projektu wydać multimedialną monografię szkoły.

Cele ogólne projektu:

- kształcenie umiejętności wyszukiwania, przekształcania, przekazywania i przechowywanie informacji,
- stworzenie monografii „60 lat ZSP w Oleśnicy” na płycie CD,
- zainteresowanie przeszłością i teraźniejszością szkoły,
- integracja wewnątrzszkolna i ze społecznością lokalną,
- kształtowanie odpowiedzialności i pozytywnego wizerunku własnej osoby,
- doskonalenie umiejętności pracy z zespołem,
- ćwiczenie samodzielności w wyznaczaniu celów i podejmowaniu decyzji,
- kształcenie umiejętności planowania i osiągania postawionych celów,
- doskonalenie umiejętności publicznego występowania, dyskusowania i negocjowania,
- prezentowanie wykonanej pracy w różnych formach.

Cele szczegółowe²

Miejsce realizacji: Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Oleśnicy.

Czas trwania projektu: czerwiec 2004 r. – wrzesień 2006 r.

I etap: czerwiec – grudzień 2004 r.

- *powstaje wersja robocza płyty CD z monografią szkoły.*

II etap: styczeń 2005 r. – wrzesień 2006 r.

- *uzupełnianie zgromadzonych materiałów o bieżące wydarzenia.*

Realizatorzy – uczniowie klas drugich liceów profilowanych i techników.

¹ Okolicznościowy projekt międzyprzedmiotowy został opracowany w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Marii Skłodowskiej-Curie w Oleśnicy.

² Cele szczegółowe opracowywała każda grupa – uczniowie wraz z opiekunem – dostosowując je do swego zadania.

II.

PRZYGOTOWANIE DO REALIZACJI PROJEKTU

Opracowanie instrukcji do projektu

Instrukcja dla ucznia

Droży Uczniowie!

Proponujemy Wam pracę metodą projektu, która daje możliwości kształtowania i rozwijania umiejętności:

- planowania i organizacji własnej pracy,
- korzystania z różnych źródeł informacji,
- integrowania wiedzy z różnych przedmiotów nauczania,
- dzielenie się zadaniami w grupie,
- przygotowania i prezentacji tematu,
- formułowania i wyrażania swoich opinii i sądów,
- samooceny swojej pracy.

Zadaniem grupy jest wyszukiwanie i zgromadzenie materiałów na wybrany przez Was temat, a następnie opracowanie zebranych materiałów.

Źródła informacji:

J. Bober, *Księga pamiątkowa 1946-1971. Technikum i ZSZ w Oleśnicy*. Oleśnica 1971.

J. Bober, *50 lat Zespołu Szkół Zawodowych w Oleśnicy. Zarys monograficzny*, Oleśnica 1996.

Ponadto: Kroniki szkoły, Internet, wywiady, wspomnienia, zdjęcia, archiwum szkoły.

Techniki wykorzystane do przygotowania materiałów:

- nagrania wywiadów przy użyciu kamery video,
- poczta elektroniczna,
- aparat cyfrowy,
- programy komputerowe (m.in. Word, PowerPoint, Excel, Photo Shop).

Praca tą metodą wymaga zaangażowania wszystkich członków grupy.

Wybierzcie jedną osobę, która będzie liderem zespołu. Do jej obowiązków będzie należało ułatwienie wzajemnych kontaktów pomiędzy członkami grupy, informowanie ich o postępach prac, itp. Jest to bardzo odpowiedzialna funkcja, więc dokonujcie swojego wyboru rozważnie. Postarajcie się, aby każdy członek grupy miał do wykonania mniej więcej jednakową część zadania.

Podczas realizacji projektu możecie korzystać z konsultacji z opiekunami (harmonogram konsultacji opracujcie ze swoim opiekunem).

Do zaprezentowania przygotowanych materiałów wybierzcie możliwie najatrakcyjniejszą formę, np. plakat, album, prezentację multimedialną, foliogramy i inne. Na zaprezentowanie zgromadzonych materiałów każda grupa będzie miała 10 minut.

Wasza praca oceniana będzie zarówno w trakcie realizacji projektu, jak i jego prezentacji. Ocena będzie miała charakter punktowy (zgodnie z arkuszem oceny). Każda grupa przedstawi rezultaty swojej pracy, które zostaną ocenione przez opiekunów, jak również grupa dokona samooceny, a także praca grupy zostanie oceniona przez innych uczniów.

ARKUSZ OCENY			
GRUPA			
TEMAT			
ETAPY REALIZACJI	UMIEJĘTNOŚCI	OCENA / LICZBA PUNKTÓW	
		MAX.	UZYSK.
Realizacja projektu	* Dobór źródeł i przetwarzanie informacji,	5	
	* sposób rozwiązania problemu,	5	
	* stopień osiągnięcia celów,	5	
	* przestrzeganie harmonogramu,	5	
	* opracowanie raportu (układ graficzny, język, czytelność, logika, jakość i estetyka wykonania);	25	
Prezentacja	* wykorzystanie czasu prezentacji,	5	
	* zainteresowanie innych uczniów,	5	
	* prosty i zrozumiały język,	5	
	* wizualizacja;	5	
Praca w grupie – samoocena	* udzielanie sobie informacji,	5	
	* podejmowanie decyzji,	5	
	* słuchanie się nawzajem,	5	
	* samoocena postępów pracy;	5	
Wyniki z karty do głosowania (inni uczniowie)	* czy ilość materiałów była wystarczająca,	5	
	* czy zawarte informacje były ciekawe,	5	
	* czy zostały przekazane w interesujący sposób.	5	
Łączna liczba punktów Ocena		100	

Określona liczba punktów będzie odpowiadała następującej ocenie:

- 98-100 pkt. - *celujący*
- 86-97 pkt. - *bardzo dobry*
- 76-85 pkt. - *dobry*
- 60-75 pkt. - *dostateczny*
- 45-59 pkt. - *dopuszczający*

Mamy nadzieję, że praca metodą projektu pozwoli Wam wykazać się przedsiębiorczością i pomysłowością oraz przyniesie Wam dużo satysfakcji.

Zachęcamy do pracy i życzymy sukcesów

Załącznik 1 – Karta do głosowania

Liczba punktów dla każdego kryterium: 0 – 5

Grupa	Czy ilość materiałów była wystarczająca?	Czy zawarte informacje były ciekawe?	Czy zostały przekazane w interesujący sposób?	Łączna liczba punktów

Podział zadań:

Lp.	Temat / Zadanie / forma prezentacji.	Przedmiot	Odpowiedzialny
1.	Kalendarium. Wykorzystując różne źródła opracuj kalendarium szkoły. Tablica, plakat.	Historia	M. Sławuta, A. Wiśniewska
3.	Absolwenci – „podróże” dalekie i bliższe. Przeprowadź wywiad z absolwentem. Film. „Książka”. Wywiady.	Język polski	A. Wiśniewska, L. Putz
4.	Szkoła w liczbach.(baza szkoły) Opracowanie danych statystycznych. Prezentacja multimedialna.	Matematyka	A. Wiśniewska, M. Bąk-Midura
5.	Czas to pieniądź, w co go inwestować? Jaki wpływ na wyniki w nauce ma udział w zajęciach pozalekcyjnych? Folder.	Przedmioty ekonomiczne	H. Malerek, A. Walichnowska
6.	A uczniowie nie gęsi i języki znają. Przetłumacz tekst...	Języki obce	K. Rzepka, A. Marczevska, K. Kowalska-Pachucka, W. Kozłowski
7.	„60 lat ZSP w Oleśnicy” Opracowanie płyty CD. Nagrana płyta.	Technologia informacyjna	H. Malerek, A. Wiśniewska, A. Wiśniewska, D. Grela, D. Rzepka

W tabeli przedstawiliśmy sugerowane przez nas tematy, zadania i formy prezentacji. Następnie uczniowie ze swoimi opiekunami opracowali szczegółowe zadania. Mieli okazję wykazać się pomysłowością i własną twórczością przy określaniu formy opracowania i zaprezentowania wykonanych zadań.

III. REALIZACJA PROJEKTU

Zbieranie i opracowywanie informacji

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W PIERWSZYM ETAPIE

Czerwiec 2004 r.

Poinformowanie uczniów o planowanym projekcie – jego celach, terminarzu, formach pracy, kryteriach oceny. Przedstawienie celowości realizacji projektu na Radzie Pedagogicznej innym nauczycielom.

Wrzesień 2004 r.

Spotkanie organizacyjne:

- przedstawienie tematu, zasadniczych celów i założeń projektu,
- podział na grupy realizacyjne i przedstawienie opiekunów,
- zawarcie kontraktu,
- przedstawienie kryteriów oceny prezentacji,
- forma i zasady prezentacji projektu.

Październik – grudzień 2004 r.

Realizacja zadań.

Grudzień 2004 r.

- opracowanie zaproszeń dla uczniów, nauczycieli, absolwentów, rodziców i władz lokalnych,
- prezentacja,
- ocena projektu.

Realizacja zadań cząstkowych wynikających z opracowanego podziału zadań

Poniżej zamieszczamy zadania opracowane przez jedną z grup:

Temat: Absolwenci – „podróże” dalekie i bliskie

Wstęp

Temat ten jest częścią pracy końcowej („projektu szkolnego”) realizowanej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Oleśnicy.

Do opracowania tematu zaangażowano uczniów z klasy II a LPE. Po zawarciu kontraktu zadaniem tych osób było zrealizowanie w określonym czasie poniższych celów i zadań. W trakcie pracy uczniowie, korzystając z różnych źródeł, szukali informacji na temat absolwentów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych, rejestrowali wyniki swoich poszukiwań na różnych nośnikach (m.in. płyta CD, kasetą VHS, e-mail). Końcowym efektem pracy jest przygotowana prezentacja multimedialna.

Uczniowie pracując przy projekcie wzbogacili swoją wiedzę o historii szkoły, losach jej absolwentów oraz poszerzyli umiejętności posługiwania się różnymi narzędziami i technikami TI. Ponadto osoby zaangażowane w „projekt szkolny” zostały ocenione.

Cele:

- zdobycie wiedzy o absolwentach szkoły,
- kształcenie umiejętności pracy w grupie,
- ćwiczenie umiejętności publicznego występowania,
- doskonalenie umiejętności posługiwania się różnymi narzędziami i technikami TI,
- kształcenie umiejętności dokumentowania swojej pracy
- opracowanie prezentacji o absolwentach (forma multimedialna oraz „książkowa”).

Zadania:

1. Sporządźcie listy (wykazy) absolwentów naszej szkoły, którzy:
 - a) pracują w naszej szkole,
 - b) „zaistnieli” na terenie miasta, gminy, kraju i ...,
 - c) odeszli na zawsze (absolwenci- nauczyciele).
2. Przeprowadźcie wywiady z wybranymi przez siebie absolwentami szkoły, ustalając wcześniej szczegółowy scenariusz tych spotkań (m.in. miejsce, czas, pytania, narzędzia TI).
3. Zarejestrujcie wyniki swojej pracy, wykorzystując różne narzędzia i techniki TI.
4. Przedstawcie efekt końcowy swojej pracy, pamiętając o wcześniej określonym terminie oraz formie.

Metody pracy:

- analiza wydanych ksiąg pamiątkowych szkoły,
- analiza kronik szkoły,
- rozmowy z najstarszymi stażem nauczycielami,
- wywiad,
- film.

Bibliografia:

Bober Józef, *Księga pamiątkowa 1946-1971. Technikum i ZSZ w Oleśnicy*. Oleśnica 1971.

Bober Józef, *50 lat Zespołu Szkół Zawodowych w Oleśnicy. Zarys monograficzny*, Oleśnica 1996.

Kroniki szkoły.

Praca dyplomowa A. Dawidowskiej, J. Nienaltowskiego pod kier. Leszka Waluka.

IV.**PREZENTACJA PROJEKTU**

Termin: 22 grudnia 2004r.

Uczestnicy: uczniowie szkoły, przedstawiciele rodziców, grono pedagogiczne, inni pracownicy szkoły, zaproszeni goście.

Miejsce prezentacji: aula ZSP w Oleśnicy.

1. Przygotowanie sali.
2. Przygotowanie kart do głosowania.

3. Porządek prezentacji:

- o przywitanie przybyłych,
- o omówienie programu i przypomnienie zasad oceniania,
- o 10 minutowe prezentacje grup,
- o informacja o możliwościach korzystania z wypracowanych materiałów,
- o uroczyste zamknięcie prezentacji,
- o zebranie ankiet.

4. Opracowanie wyników ankiet.

V. OCENA PROJEKTU

Ocenianie projektu oparte jest na ocenie wystawionej przez nauczyciela, samoocenie grupy i ocenie wystawionej przez uczestników prezentacji.

EWALUACJA. WYNIKI ANKIETY

Ankieta objęto uczniów realizujących projekt. Ankietowani udzielili następujących odpowiedzi, dokonując oceny metody projektu i swojej pracy w skali 1-6:

- Czy zdobywanie wiedzy z zastosowaniem metody projektu uważasz za ciekawe?

1	2	3	4	5	6
-	6%	9%	25%	42%	18%

- W jakim zakresie zrealizowałeś postawione cele?

1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	51%	49%

- Jak oceniasz współpracę z innymi członkami grupy?

1	2	3	4	5	6
2%	7%	21%	44%	23%	3%

- Czy chciałbyś w przyszłości pracować metodą projektu?

1	2	3	4	5	6
-	-	18%	27%	47%	8%

- W jakim zakresie wykorzystałeś pomoc nauczyciela?

1	2	3	4	5	6
-	-	17%	49%	34%	-

- Biorąc pod uwagę cały projekt, co zrobiłbyś inaczej powtarzając go?
[przykładowe odpowiedzi uczniów]

- o *Systematyczniej pracowałbym.*
- o *Chciałbym pracować w innym (wybranym przez siebie) zespole.*
- o *Wybrałbym inną formę prezentacji swojej pracy.*
- o *Inaczej podzieliłabym się pracą w grupie.*
- o *Bardziej wykorzystałabym pomoc opiekuna.*

Z ankiety wynika, że praca metodą projektu uznana została przez uczniów za ciekawą formę zdobywania wiadomości i kształcenia umiejętności. Mieli również okazję doskonalić pracę w grupie, chociaż przekonali się, że praca ta wymaga wspólnego zaangażowania wszystkich członków grupy, bo to warunkuje realizację zadania i osiągnięcie sukcesu. Zdecydowana większość uczniów chciałaby w przyszłości pracować tą metodą.

VI.

PODSUMOWANIE i WNIOSKI

Nasz projekt jest otwarty. Jego pełna realizacja zakończy się w czerwcu 2006 roku, a prezentacja ostatecznej wersji odbędzie się podczas spotkania jubileuszowego z okazji 60-lecia Szkoły. Dlatego realizację projektu podzieliliśmy na dwie fazy: pierwsza została zrealizowana do grudnia 2004 roku, w drugiej będziemy uzupełniać zgromadzone materiały.

Wszystkie cele, jakie sobie postawiliśmy podczas realizacji tej części projektu, zostały osiągnięte. Oprócz celów związanych z samym tematem projektu za ważne uważamy kształcenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji i selekcji tych informacji. Jednak celem nadrzędnym, jaki sobie postawiliśmy podczas realizacji tego projektu, było ćwiczenie umiejętności współdziałania w grupie. Jak się okazało w trakcie działania umiejętność współdziałania ma ogromny wpływ na atmosferę pracy i jej równomierne rozłożenie na wszystkich członków grupy. W rezultacie wpływa na samo wykonanie zadania. Ponadto praca tą metodą, a szczególnie etap prezentacji, jest również dobrym ćwiczeniem dla przyszłych maturzystów, od których umiejętności prezentacji wymaga się na nowej ustnej maturze.

Praca nad projektem stała się okazją do zabawy i uaktywnienia twórczości uczniów. Dała możliwość pogłębienia wiadomości i umiejętności zdobywanych na lekcjach. Młodzież musiała podejmować wspólnie decyzje, czasami rozwiązywać konflikty w grupie, a zatem kształciła umiejętności społeczne. W realizacji projektu potrzebne były wiadomości i umiejętności z różnych dziedzin wiedzy, więc stał się on ciekawą formą współpracy nauczycieli.

W naszym zespole trzeba popracować nad:

- dzieleniem się w grupie rolami i zadaniami,
- systematycznością – dotrzymywaniem wyznaczonych terminów,
- wyrażaniem własnych opinii i słuchaniem innych,
- umiejętnością gospodarowania wyznaczonym czasem.

Kontynuując realizację projektu w następnych latach położymy nacisk na kształtowanie wyżej wymienionych umiejętności. Myślimy, że realizacja tego projektu wiele nauczyła uczniów, pozwoliła im z innej perspektywy spojrzeć na szkołę, do której uczęszczają. My również miałyśmy wiele satysfakcji z pracy tą metodą.